

Handicappolitik

2026-2029

Indhold

Handicappolitik 2025	04
Visioner og værdier	05
Overordnede rammer for handicappolitikken	06
Handicappolitikkens indsatsområder	07
– Overgang fra barn til voksen	08
– Uddannelse	09
– Beskæftigelse	10
– Boliger	11
– Kultur og fritid	12
– Medindflydelse	13
– Kommunikation	14

Et godt liv med handicap

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en opdateret udgave af handicappolitikken for Ballerup Kommune.

Handicappolitikken tydeliggør vores visioner for den indsats, vi som kommune ønsker at tilbyde borgere med handicap.

Men politikken handler ikke kun om strukturer og målsætninger. Den handler i lige så høj grad om mennesker. Det handler om at skabe reel tilgængelighed, om at se potentialer frem for begrænsninger og om at sikre, at alle kan være en del af fællesskabet i Ballerup.

Politikken er revideret i dialog med relevante samarbejdspartnere, og jeg er glad for det fornyede og stærke fundament, som vi fortsat står på.

Sammen kan vi skabe et Ballerup, hvor alle har mulighed for et liv med værdighed, deltagelse og selvbestemmelse.

Jesper Würtzen

Borgmester

Handicappolitik 2025

Denne handicappolitik er en justeret udgave af den tidligere politik fra 2015. De spor, der blev lagt i den tidligere politik, er stadig gældende. Denne politik vil derfor understøtte det fortsatte faglige fokus i Ballerup Kommune.

I marts 2025 blev der afholdt en workshop for et udsnit af relevante aktører, herunder borgere og pårørende, medarbejdere fra kommunen samt lokalpolitikere. Workshoppen havde til formål at sikre en bred høringsproces. Relevant interessentinddragelse og forskellige perspektiver bidrager nu til at kvalitetssikre den opdaterede handicappolitik.

Workshoppens resultater pegede overordnet set på fire områder, som omhandlede information og viden, tilgængelighed, strategier og sagsbehandling.

Disse fire områder fremstår aktuelle og relevante i den nuværende politik og understøtter den retning og de visioner på handicapområdet, som Ballerup Kommune arbejder efter.

Visioner og værdier

Ballerup Kommune prioriterer den tidlige og forebyggende indsats for borgere med handicap.

Ballerup Kommune sikrer ligebehandling af borgere med handicap. De skal have samme muligheder som andre for at anvende og udvikle deres ressourcer og opnå livskvalitet og et godt hverdagsliv.

Ballerup Kommune lægger vægt på værdighed i mødet med borgere med handicap.

Ballerup Kommune medvirker til, at borgere med handicap har mulighed for at deltage i samfundslivet på lige vilkår med andre. Det kan for eksempel være på arbejdsmarkedet, i fritids- og kulturlivet.

Ballerup Kommune har fokus på det aktive medborgerskab. Vi møder borgerne med den tilgang, at den enkelte borger har det grundlæggende ansvar for sit eget liv. Kommunens rolle er at understøtte de ressourcer og behov, der findes hos borgeren og i fællesskaberne omkring borgeren.

Ballerup Kommune arbejder målrettet med brugerinddragelse og pårørendesamarbejde. Den enkelte borger skal have indflydelse på den hjælp, kommunen tilbyder, medindflydelse som bruger af kommunens forskellige tilbud til mennesker med handicap samt indflydelse på kommunens tilrettelæggelse af indsatser og tilbud.

Ballerup kommunes handicappolitik bygger på følgende værdier

- Forebyggelse
- Ligebehandling
- Værdighed
- Inklusion
- Medborgerskab
- Brugerinddragelse

Overordnede rammer for handicappolitikken

Ballerup Kommunes handicappolitik tager udgangspunkt i et handicapbegreb, der omfatter en fysisk, psykisk eller intellektuel funktionsnedsættelse, som gør, at borgeren har behov for at blive kompenseret for at kunne fungere på lige fod med andre borgere i samme livssituation.

Der kan være tale om så forskellige handicap som psykisk udviklingshæmning, hjerneskade, bevægelseshandicap, autisme, psykisk sygdom eller kombinationer heraf. Fælles for borgere med handicap er, at deres funktionsnedsættelse gør det vanskeligt for dem at klare sig i situationer, hvor der ikke er taget hensyn til funktionsnedsættelsen.

Danmark har siden 2009 været omfattet af FN's handicapkonvention, der skal sikre, at personer med handicap har de samme menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder som andre.

Handicappolitik handler om kompenserende indsatser og om at tilpasse omgivelserne, så borgere med funktionsnedsættelser kan deltage aktivt i samfundet.

Tilgængelighed – fysisk, social og kommunikativ – er et centralt tema, så kommunens aktiviteter tager højde for borgerens behov.

Ballerup Kommunes handicappolitik bygger på de principper, som dansk handicappolitik i almindelighed bygger på:

- **Kompensationsprincippet** sikrer, at borgere med funktionsnedsættelse får hjælp, så følgerne af den nedsatte funktion begrænses.
- **Sektoransvarlighedsprincippet** betyder, at alle myndigheder og organisationer skal sikre, at deres tilbud er tilgængelige for borgere med handicap.
- **Solidaritetsprincippet** betyder, at støtte til borgere med handicap finansieres via skatten og som udgangspunkt er gratis og uafhængig af indkomst og formue.
- **Ligebehandlingsprincippet** betyder, at alle skal have lige muligheder for at udvikle og bruge deres evner.

Handicappolitikkens indsatsområder

Overgang fra barn til voksen

Overgangen fra barn til voksen for den unge med handicap skal planlægges og koordineres i god tid og i et tæt samarbejde mellem den unge, familien og de forskellige fagpersoner, så overgangen bliver så let som muligt.

Uddannelse

Muligheder for uddannelse er særdeles vigtige for borgere med handicap. Adgang til uddannelse og læringsmiljøer skaber personlig udvikling og forudsætninger for selvforsørgelse og for at deltage aktivt i samfundslivet.

Beskæftigelse

At have mulighed for at være i beskæftigelse, på arbejdsmarkedet eller et andet sted, er vigtigt for alle borgere. Borgere med handicap skal sikres muligheder for beskæftigelse.

Boliger

Boligen er for alle den base, hvor overskud hentes, samvær med familie og venner udfolder sig, hvor vi føler os mest trygge og er mest os selv.

Fritid og kultur

Deltagelse i fritids- og kulturaktiviteter er af betydning for at udfolde sig socialt, fysisk og mentalt.

Medindflydelse

Skal kommunens tilbud til borgere med handicap være af en høj kvalitet, må kommunen samarbejde med og inddrage borgerne i udviklingen af tilbuddene.

Kommunikation

Borgere med handicap skal have adgang til information om kommunale forhold for at kunne tage del i debatten og præge udviklingen i kommunen.

Overgang fra barn til voksen

For den unge og for familien kan det være en stor omvæltning, når den unge fylder 18 år. Den unge overgår fra "børneparagrafferne" til "voksenparagrafferne" i sociallovgivningen, og får måske en ny sagsbehandler i en anden afdeling. Som myndig forventes den unge nu at tage ansvar for sin egen tilværelse.

Overgangen fra barn til voksen kan skabe frustration og uvished om fremtiden blandt mange unge og deres familier. Spørgsmålene til fremtiden er mange, og både den unge og familien kan frygte, at den viden og erfaring, der findes i nuværende afdeling går tabt, når sagen overgår til en ny.

For Ballerup Kommune er det vigtigt, at den unges fremtid håndteres betryggende i overgangsperioden. Det kræver planlægning og koordination i et tæt samarbejde mellem den unge, familien og de involverede fagpersoner og afdelinger i kommunen at skabe sammenhæng i forløbet.

Mange unge med handicap vil også efter myndighedsalderen være afhængige af familiens hjælp.

Ballerup Kommune arbejder for, at den unge ved det fyldte 18. år behandles som en voksen, samtidig med, at samarbejdet med familien og de pårørende fastholdes og understøttes.

Mål

- Ballerup Kommune fokuserer på en god overgang fra barn til voksen gennem tidlig koordinering mellem fagpersoner, afdelinger og samarbejdspartnere.
- Ballerup Kommune forbereder tidligt den unge og familien på voksenlivet gennem rådgivning om bolig, uddannelse, fritid, arbejde, økonomi, hjælpemidler og værgemål.
- Ballerup Kommune arbejder målrettet med at understøtte og udvikle samarbejdet med pårørende.

Uddannelse

Ballerup Kommune har fokus på en sammenhængende indsats for 0-25 årige, hvor uddannelse er et centralt omdrejningspunkt. Kommunen arbejder for et tæt samarbejde mellem dagtilbud, skoler, fritidsinstitutioner og ungdomsuddannelser.

Et grundprincip i dansk uddannelsespolitik er, at alle har lige ret til uddannelse, som er en vigtig vej til personlig udvikling og samfundsintegration.

Børn med handicap skal så vidt muligt gennemføre grundskolen i deres lokalområde. Ballerup Kommune har et medansvar for, at børn, unge og voksne borgere med handicap har reel adgang til uddannelses- og læringsmiljøer på lige fod med andre borgere. Kommunens skolepolitiske mål er derfor, at folkeskolen er for alle.

Det betyder, at der skal tages udgangspunkt i det enkelte barn, og at skolens læringsmiljø tilpasses sammensætningen i den enkelte gruppe, så børnenes forskellige måder at lære på både understøttes og udfordres. Der lægges vægt på inkluderende fællesskaber i skolen, hvor børnenes forskelligheder bliver værdsat og aktivt bragt i spil, og det vurderes individuelt, om det enkelte barn kan inkluderes i fællesskabet.

Unge med handicap kan, som andre unge, gennemgå en ungdomsuddannelse. Unge med svært handicap, der ikke kan klare en ungdomsuddannelse på almindelige vilkår, har i stedet mulighed for at tage en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Mål

- Kommunens folkeskoler tilpasser læringsmiljøet til det enkelte barn og børnegruppen, så børn med særlige behov kan deltage længst muligt i det brede fællesskab.
- Borgere med handicap, der søger uddannelse, får kendskab til mulighederne, samt målrettet vejledning om valg af uddannelse.
- Kommunen samarbejder med uddannelsessteder og virksomheder om tilgængelighed og nye uddannelses tilbud, fx praktikpladser til borgere, der ikke kan gennemføre ordinære uddannelser.

Beskæftigelse

Beskæftigelse er en væsentlig forudsætning for at deltage aktivt i samfundslivet og for at skabe identitet, selvværd og livskvalitet. For borgere med handicap er det afgørende, at der gives mulighed for at udnytte egne ressourcer og kompetencer i forhold til arbejdsmarkedet.

Enhver borger, som er i stand til at deltage på arbejdsmarkedet, skal have mulighed for det. Det gælder naturligvis også for borgere med en funktionsnedsættelse.

Ballerup Kommune arbejder for, at borgere med handicap får mulighed for beskæftigelse på ordinære eller særlige vilkår, afhængigt af behov og forudsætninger. For nogle borgere vil et aktivitets- og samværstilbud eller frivilligt arbejde være det, der giver indhold og mening i hverdagen.

Ballerup Kommune lægger desuden vægt på at fremme det sociale ansvar blandt sociale virksomheder og at styrke samarbejdet om beskæftigelse til personer med handicap.

Mål

- Der er særligt fokus på at bringe unge med handicap i beskæftigelse.
- Der arbejdes målrettet med fastholdelse og indslusning af borgere med funktionsnedsættelser.
- Borgere med handicap har kendskab til frivilligt arbejde, og de inspireres og opfordres til at deltage i frivilligt arbejde.
- Virksomhedernes sociale ansvar og engagement styrkes, så der skabes mere rummelighed på arbejdsmarkedet og dermed flere arbejdspladser til personer ansat på særlige vilkår.

Boliger

Adgang til en passende bolig er afgørende for trivsel, selvstændighed og deltagelse i samfundet.

Ballerup Kommune arbejder for, at borgere med handicap kan bo i almindelige boliger eller i botilbud, afhængig af behov og ønsker.

Langt de fleste borgere med nedsat funktionsevne lever deres liv i boliger på det ordinære boligmarked.

Her skal borgeren tilbydes den nødvendige kompensation og hjælp, så borgeren er mest mulig selvhjulpne.

Der lægges vægt på, at borgeren så vidt mulig selv kan vælge boligform og deltage aktivt i beslutninger om indretning og støtte.

Boligens beliggenhed kan være med til at kompensere de borgere, som på grund af deres handicap har svært ved at bevæge sig ud i lokalområdet, købe ind eller andet.

Mål

- Hjemmeboende unge med handicap får vejledning om muligheder for at blive skrevet op til en ungdomsbolig eller anden egnet bolig.
- Kommunen har et overblik over udbud af og efterspørgsel efter boliger til borgere med forskellige funktionsnedsættelser.
- I forbindelse med renovering af almene boliger i kommunen skal der være fokus på også at øge tilgængeligheden og gøre boligerne mere handicapvenlige.

Kultur og fritid

Fritidsaktiviteter dækker over mange forskellige ting, og hvad der fylder i fritiden er forskelligt fra borger til borger. Fælles for alle borgere er imidlertid, at deltagelse i fritids- og kulturlivet er en vigtig forudsætning for aktiv deltagelse i samfundet og for at udfolde sig fysisk, psykisk og socialt. Det er blandt andet gennem fritids-, og kulturlivet, at borgere knytter nye sociale bånd, får venner og kærestes.

I Ballerup Kommune er der et bredt udbud af fritids- og kulturaktiviteter. Nogle aktiviteter er etableret i kommunalt regi, som eksempelvis ungdomsskole, klubber og væresteder. Andre aktiviteter drives i privat eller i foreningsregi.

Borgere med handicap har behov for og krav på gode fritids- og kulturtilbud. Handicappolitikken skal bidrage til, at de får lige muligheder for at deltage aktivt i fritids- og kulturaktiviteter som andre. Nogle borgere med handicap kan, ved hjælp af kompensation, deltage i de almindelige fritids- og kulturtilbud. For andre er det nødvendigt, at der etableres særlige tilbud.

Kommunen skal tilbyde aktivitets- og samværstilbud til voksne personer med betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller psykisk sygdom. Er borgeren ude af stand til at benytte offentlige transportmidler, skal kommunen understøtte tilgængeligheden gennem støtte til befordring.

Mål

- Borgere med handicap har et varieret udbud af fritids- og kulturtilbud, og der tilstræbes den størst mulige integration af borgere med handicap i de ordinære tilbud.
- Der samarbejdes med de frivillige organiseringer om den fortsatte udvikling af fritids- og idrætsområdet for borgere med handicap.
- Kommunen understøtter initiativer fra pårørende, der ønsker at etablere netværksgrupper.

Medindflydelse

Ballerup Kommune ønsker at møde borgerne med den tilgang, at den enkelte borger har det grundlæggende ansvar for sit eget liv. Kommunens rolle er at understøtte de ressourcer og behov, der findes hos borgeren og i fællesskaberne omkring borgeren.

Brugerinddragelse handler om, at brugeren bliver set, hørt og forstået. Det gør det, fordi det drejer sig om den enkeltes eget liv, som kommunens tilbud til mennesker med handicap retter sig imod. I samarbejdet med den enkelte borger skal kommunen tilrettelægge sagsbehandlingen, så borgeren kan medvirke. Deltagelse gennem dialog og åbenhed øger sandsynligheden for, at den bedst mulige løsning findes.

Brugere af kommunens sociale tilbud og deres pårørende har formel indflydelse på tilbuddene i bruger- og pårørenderåd, bestyrelser og stormøder. Brugerinddragelse løfter kvaliteten i tilbuddene, og medarbejderne får information om brugernes og de pårørendes ønsker og behov.

På det overordnede plan har handicaporganisationerne indflydelse på udviklingen i kommunen, blandt andet gennem Handicaprådet.

Ballerup Kommunes visioner for brugerinddragelse og pårørende-samarbejde er formuleret i kommunens Pårørendepolitik.

Mål

- Kommunen arbejder målrettet med brugerinddragelse, både i samarbejdet med den enkelte borger, i kommunens forskellige tilbud til mennesker med handicap samt i tilrettelæggelse af indsatser og tilbud.
- Kommunens tilgang til den enkelte borger skal tage afsæt i og inddrage borgerens hele liv, ressourcer og netværk.

Kommunikation

Borgere med handicap og deres pårørende har en berettiget forventning om at kunne komme i dialog med kommunen. Omvendt er tilstrækkelig og veltilrettelagt kommunikation og information fra kommunen til borgerne en forudsætning for, at borgerne kan gøre deres indflydelse gældende.

Et af målene med Ballerup Kommunes kommunikationspolitik er, at borgerne skal have adgang til information om kommunale forhold. De skal kende deres rettigheder og pligter og have et godt grundlag for at påvirke holdninger, beslutninger og udviklingen i kommunen. Informationen skal være målrettet, formuleret i et vedkommende, præcist og forståeligt sprog og have en klar og let genkendelig identitet.

Særligt i kommunikationen med borgere med handicap kan det være vigtigt at anvende forskellige formidlingsmåder og målrette informationer. Borgere med handicap kan mangle et verbalt sprog, have læsevanskeligheder eller andre vanskeligheder med at kommunikere.

Måske skal skriftstørrelsen være stor. Måske forudsætter formidlingen højtlesning.

IT-redskaber kan hjælpe borgere med handicap til selv at få information og kommunikere. Dermed kan IT give borgere med handicap muligheder for at blive mere selvhjulpne i kommunikationen med andre.

Mål

- I kontakten med borgeren er der en særlig opmærksomhed på kommunikative funktionsnedsættelser og redskaber, der kan fremme kommunikationen.
- Kommunens hjemmeside indeholder information om tilbud til borgere med handicap, og informationen er tilgængelig for borgere med handicap.
- Kommunen understøtter udviklingen af adgang til og brug af IT for borgere med handicap.

Handicappolitik

Ballerup Kommune

Hold-an Vej 7
DK-2750 Ballerup
Tlf. 4477 2000
ballerup.dk